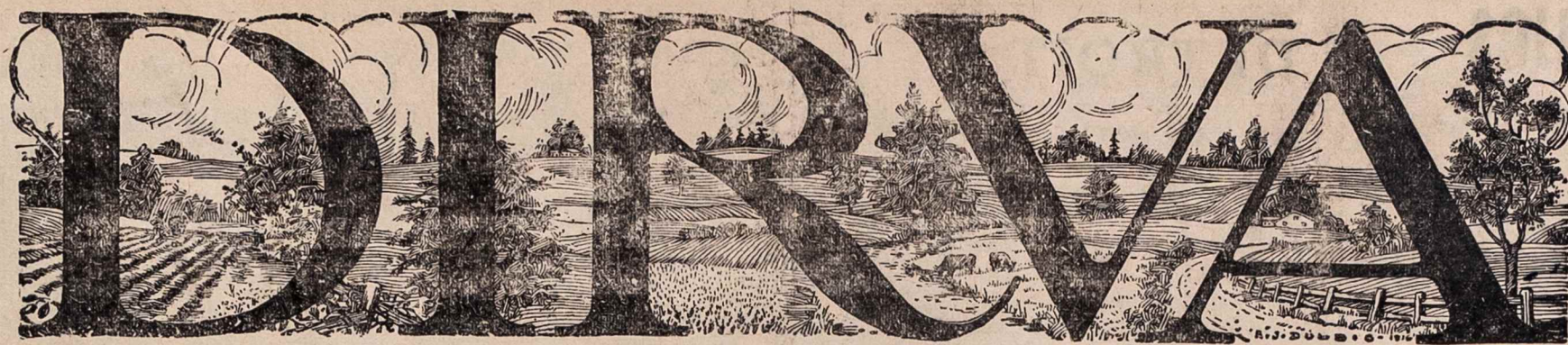

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... \$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries.... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Savienyose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užrašymo,
ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškalno.
Apgarsinimu kažu klauskit laišku.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

No. 10

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, KOVO-MARCH 10, 1933

KAINA 5c.

Vol. XVIII (18-ti Metai)

Roosevelt Taiso Amerikos Finansinį Krizį

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Pašaukė 3,000 darbininkų. Youngstown, Ohio. — Carnegie plieno kompanija pašaukė į darbą 3,000 darbininkų po dviejų savaičių nedirbimo. Čia žada daugiau dirbti kitos plieno išdirbystės.

Streikuoją avalų siuvėjai. Haverhill, Mass. — Čia sustreikavo į 6,000 avalų darbininkų, užjausdami streikui 3,500 tos rūšies darbininkų Lynn mieste, kurie išėjo streikan savaitę pirma. Reikalaujama didesnių algų ir pagerinimo darbo aplinkybių.

Streikeriai kovoja. Detroit, Mich. — Streikuojanti Briggs Co. darbininkai Kovo 3 d. susirinko prie East End dirbtuvės, bet jų išvaikymui buvo panaudota akis edančios bombos. Darbininkai susirinkę reikalavo kad būtų iš dirbtuvės pašalinti streiklaužiai, kurie ten gerai apsaugoti dirba.

Angliasių kova. Springfield, Ill. — Kovo 1 d. susirėmė streikerių su streiklaužiais vienas darbininkas tapo persautas ir trys kiti sužeisti. Susikirtimas įvyko netoli Auburn, Ill., kuomet streikeriai užpuolė trokš kurį vežė streiklaužius į darbą.

Vieno angliakasio namas buvo bombos susprogdintas.

Ragina mainikauti. Amerikos Darbo Federacijos vadai sako kad Hoovero įsteigta Rekonstrukcijos Finansų Korporacija nieko gero nepadarė ir todėl reikia imtis kitokių būdų sutvarkyti finansinę padėtį. Tuo tarpu pataria įvesti mainikavimo būdą, darbą už visokias reikmenis.

London, O. — Čia vienos nedidelės dirbtuvės vedėjas sumažino trečdaliu savo algas kad tik galėtų palaikyti savo 125 darbininkus darbe.

Burgettstown, Pa. — Vieno bedarbio angliakasio žmona pasigedus savo vyro ir jo brolio, nubėgo į užleistą angliakasyklą, iš kur jie parsinešdavo anglies. Ten rado juos užgriutus akmenais, vyrą bėmirstantį, o jo brolį jau negyvą. Pašaukė ugniagesius juos iš po griuvėsių išimti. Antras irgi mirė.

20 ŽUVO POTVINYJE

San Juan, Porto Riko. — Kovo 3 d. ištikus potviniui prie Hayaguez, žuvo į 20 žmonių ir sugriovė 300 namų. Nuostoliai į \$1,000,000.

S. V. IZDAS IŠLEIDŽIA DAUGIAU PINIGŲ; SAKO, ŠALIS TRUMPU LAIKU ATSIGAUS

Washington, D. C., Kovo 8 d. — Prezidentas Roosevelt pasiryžęs palaikyti savo komandą tvarkyme šalies piniginių reikalų, iki susirinkus Kongresas ir išleis tam tikrus įstatymus. Kovo 9 d. naktį išleis naują proklamaciją, kada baigsis dabartinė nuskirta keturių dienų bankų uždarymo proklamacija. Kovo 9 d. susirenka naujasis Kongresas, kurio Prezidentas Roosevelt prašys suteikti jam neribotą galę tvarkyti reikalus taip kaip jie kasdien keisdami reikalavus.

Tikima kad nauja savo proklamacija Prezidentas uždarys visas duris augsui kad neišeitų iš valdžios rankų. Visą auksą sušauks į valdžios išdą, už kurį bankams išduos tikrus naujus popierinius pinigus.

Jeigu auksas būtų buvęs palaidas ilgiau, jis dar labiau būtų pakliuvęs į privatinės rankas ir paslėptas.

NAUJI PINIGAI PENKTADIENĮ

Suv. Valstijų Izdo Sekretorius Woodin praneša kad valdžia paruošė planą sulgy kurio bus paleista į cirkuliaciją tikri pinigai vietoj planuotų "scrips", kurie turėjo pasirodyti šalyje Kovo 10 dieną.

Federalio Rezervo sistemos milžiniški turtai lieka panaudojami užtikrinimui padidinto pinigų skaičiaus gerinimui. Jau metas laiko atgal kongrese buvo perleista bilis pavelijantis padidinti pinigų skaičių, bet senoji valdžia nesinaudojo.

Kovo 5 dienos proklamacija uždarydamas visą auksą valdžios saugiose šėpose Prezidentas Roosevelt sulauko aukso sumažėjimą ir pertai gali išleisti daugiau popierinių pinigų paremtų tikra vertybe.

Su paskelbimu išleidimo daugiau pinigų, valdžia pavelią bankams veikti išmokant žmonėms iš senų depozitų penktą nuošimtį, butiniams reikalams.

Pagaliam, valdžia praneša kad bankams nevalia užlaikyti naujai sudedamų pinigų ir juos galima bus išimti pilnai kada tik reikės. Tokius pinigus bankai turi laikyti gatavus ant rankų arba pirkti už juos tik valdžios bondsus.

ROOSEVELTO DARBAS SUJUDINO ŠALĮ

Prezidentas Franklin D. Roosevelt užėmė valdžią į savo rankas Kovo 4 d.

Per naktį tarėsi, dirbo su savo patarėjais, ir ėmėsi didelių pertvarkymų šalies reikalų.

Kovo 5 d. išleido įsakymą visiems bankams uždaryti keturių dienų laikui. Per tą laiką įsakė bankams sulaukyti ir grąžinti valdžiai auksą, kad juo kas nesuvalstytytų ir kitur neišvežtų.

Taip pat Kovo 5 d. išleido pranešimą kad susirinkti naujas Kongresas Kovo 9 dienai, specialiam posėdžiui.

Kovo 6 d. pradėjo teikti palengvinimus bankams ir pavelioti tiems kurie gali, pasiprašė leidimo, atsistatinti pirm Kovo 10-tos.

HITLER LIEKA VOKIEČIŲ VALDOVU

Berlinas, Kovo 8 d. — Vienos dienos bėgyje užmušta penki asmenys, iš jų trys fašistai. Berlio fašistų vadas paskelbė kad už kožną nužudomą fašistą bus žudomi trys komunistai. Hitler rengiasi važiuoti į Romą apsilykinti pas Mussolini.

Berlinas. — Kovo 5 dieną buvo Vokietijos seimo rinkimai. Hitlerio fašistai su savo draugais rėmėjais laimėjo reikalingą kontrolę skaičių atstovų ir lieka šalies valdovais. Balsavimų pasekmės buvo:

Hitleristų atstovų	288
Nacionalistų	53
Socialistų	118
Komunistų	81
Centristų	91
Liaudies	12
Valstybinių	5

Balsavime dalyvavo 39,125,590 žmonių. Iš jų Hitleristai gavo 17,300,000 balsų.

Prieš rinkimus, Hitleristai labai persekiojo komunistus, areštuota apie 3,000 nuziurėtų agitatorių.

Su kitų draugingų partijų parama Hitler galės būti diktatoriumi ir sako kad seimas galės laikytis per du metus.

Kad kova tarp komunistų ir fašistų nesiliauja parodo pasikartojanti susipėsimai. Kovo 6 d. Hamburge susirėmė užmušta trys žmonės.

Kovo 7 d. Prusijos kabinetas padarė Hitlerį savo premjeru, tokiu būdu pavardamas Prusiją, didžiausią paskirą valstiją Germanijos federacijoje, fašistų kontrolėn.

UŽDRAUDĖ KRĘSTI "KARČIAMAS"

Washington. — Prohibicijos kontrolės biuras išleido įsakymą sulaukyti lindimą ir krėtimą į mažas slapstas degtinės parduotuves, o imtis žiūrėti šaltinių iš kur degtinė pareina.

Prie to dar sumažinta lėšos prohibicijos vykdytojų išlaikymo — atimta į pora milijonų dolarių iš paskirtų \$10,250,000.

VIS MAZINA VALDŽIOS LĖŠAS

Washington. — Vice Prezidentas Garner sako išdirbęs programą kuris duos numušti dar \$200,000,000 nuo valdžios kaštų.

Roosevelt užėmė valdžią gaudamas "pasogos" \$1,360,279,000 nedatekliaus.

Jeigu Kongresas duos galę prezidentui dirbti, sako Garner, tai bus galima numušti dar \$800,000,000 nuo valdžios lėšų.

PAVELUOTAS KARO PASKELBIMAS

Asuncion, Paraguay. — Šios Pietų Amerikos respublikos seimas vienbalsiai užgyrė apšaukimą karo kaimyninei respublikai Bolivijai už Gran Chaco parubę. Karas tarp tų valstybių eina jau senai ir pastarųjų metų mėnesių laikų mušiuose žuvo daug kareivių abiejose pusėse.

JAPONIJOJE ŽUVO 1,535 ŽMONĖS

Tokio, Japonija. — Kovo 3 d. Japoniją užklupo gamtiška nelaimė, kuri paėmė 1,535 gyvastis, 3,038 žmonių sužeidė ir 948 kitų dar nesurandama.

Plačių pajuriu įvyko žemės drebėjimas, užsiliejimas vandens ir gaisrai, kas padarė milžiniškus nuostolius. Išgriauta keli miestai ir daugybė miestelių ir kaimų žemės drebėjimo plokštė.

JAPONAI UŽĖMĖ JEHOLO

Tokio, Japonija. — Japonų kariuomenė užėmė Kinų miestą Jehol. Po to pradėjo užiminėti kitus punktus Jehol provincijoje ir drūtinasi viską ginti. Taipgi užiminėja svarbesnius perėjimus kalmuose.

Kovo 8 d. Japonijos kabinetas užtvirtino pasitraukimą iš Tautų Sąjungos.

Japonija tuo pat laiku pasiskyrė \$39,000,000 Mandžurijos užkariavimui.

Peiping, Kinija. — Kinai stiprinasi kiek gali tikėdami tolesnio Japonų ėjimo į Kiniją. Sakoma Japonai nori užimti seną Kinų sostinę Peipingą, nes tas jiems būtina reikalinga padaryti išlaikymui Jahol ir kitų užimtų vietų.

Japonų orlaiviai veikia tarp Jehol ir Peipingo, mėtydami bombas.

Kinų generolas Liang atsisakė daryti nepasiekiamą gynybą Jehol.

Kovo 8 d. Japonai užėmė Koupeikow, parėjimą Kinų sienoje.

Maskva. — Sovietų vyriausybė atsisakė priimti Tautų Sąjungos pakvietimą dalyvauti sutaikyme Japonijos su Kinija.

DIKTATURA AUSTRIJOJE

Vienna, Austrija. — Kovo 7 d. kancleris Dollfuss padėjo į šalį suparalizuotą seimo mašineriją ir pradėjo valdyti diktatorišku būdu. Uždėjo cenzūrą spaudai, uždraudė viešus ir kitokius politiškus mitingus ir demonstracijas.

Šalyje pradėjo apsiereikšti didesni ir didesni neramumai, kas privertė vyriausybę griežti griežtesnių priemonių palaikyti tvarką.

Pirmo Dollfuss buvo padavęs rezignaciją, bet prezidentas Wilhelm Miklas jo rezignacijos nepriėmė.

46 VALSTIJOS PRIEŠ PROHIBICIJĄ

Savaitinis žurnalas "Literary Digest" skelbia kad tik dvi valstijos iš 48 balsuotų už palikimą prohibicijos, o 46 valstijos sutinka prohibiciją panaikinti.

Šis žurnalas labai gerai nuspejo prezidento rinkimų pasekmes iškalno 1924, 1928 ir 1932 metais ir todėl sako kad jo spėjimas prohibicijos reikale yra gana tikras.

KOKIS RYTOJUS LAUKIA AMERIKOS?

KOKIA ateitis laukia Ameriką — šviesi, graži, ar tamsi, liudna? To ant greitųjų negalima užtikrinti, bet "Dirva", permatydama kokių žygių dabartinė — nauja Roosevelt — vyriausybė imasi, gali drąsiai sakyti sako skaitytojams kad viskas daroma gražinimui gerovės.

Kaip greitai pagerės darbai tai kitas klausimas, bet pati pirmutinė ir svarbiausia naujos vyriausybės užduotis yra sutvarkyti finansinę suirutę.

Jeigu greitai nesulauksim tikros gerovės, nekaltin kim Rooseveltą ir visą valdžią. Atminkim kad tą ką buvusi valdžia sugadino per kelis metus, nėra lengvas darbas sutaisyti per mėnesį ar kitą.

Bet vieną ką patariame — tai turėti pasitikėjimą dabartiniam prezidentui. Jis daro ir darys viską del geromų visų. Jis bandys daryti viską kas tik bus galima dalykų pataisymui. Jeigu negelbės vieni žygiai, jis griebsis kitų. Jis jau iš pat pirmos savo darbo savaitės padarė labai daug. Jis užsėdo ant bankų ir sėda ant piniguočių. Su Izdo Sekretorium jis nori iškrapstyti iš kampų visą suslėptą auksą ir pinigus. Bankai turės pasitraukti iš biznio kurie per daug spekulavo ir prarado žmonių pinigus. Kiti bankai gaus valdžios paramą ir garantavimą padedamų pinigų, kad tie kurie turi paslėptus pinigus, vėl dėtų juos į bankus ir duotų progos fabrikams skolinti, daryti apivartą, vartyti darbus.

Jeigu negelbės paraginimas pinigų dėti į bankus — po valdžios priežiūra, — valdžia žada uždėti takus ant visų kurie turi išėmę iš banko auksą (valdžia turi jų visų vardus). Senus popierinius pinigus galės visai atšaukti ir panaikinti, jeigu tie bus ilgiau slapstomi. Aukso laikytojus žada aptakusoti.

Dabartinė valdžia padarė labai gerai kad išleidžia daugiau pinigų, vietoj leisti kožnam miestui vargti su savo vietiniais taip vadinamais laikiniais pinigais arba "scrips". Jie būtų geri vietoje, bet negerai kitame mieste, ir būtų buvę tik trūkdymas vietoje pagelbėjimo.

Tiesa, seniau sudėti bankuose pinigai taupymui bus kolei kas sulaukys, bet vėliau ir jie pasiliuosuos.

Dabar, iki dalykai pasitaisys, uždrausta spausti ir skriausti darbo klėsą uždarymu vandens, gazo, elektros ir kitų gyvenimo reikmenų.

Bankų uždarymas keturių dienų laikui buvo labai reikalingas ir taikytas išgelbėjimui juose sudėtų pinigų.

ATMINKIT: Amerika nenukentė nuo karo, nenuteriojo jai jokia plėga ir šaranciai nenuėdė laukų, kaip Roosevelt pasakė. Amerikoje visko yra, tik sugriuvo sistema to visko tinkamai apivartai. Ta sistema bus sutvarkyta, pagerės bizniai, prasidės reikalavimas išsyt būtinų reikmenų, prasidės darbai.

Greitu laiku be abejo bus įvesta alus. Taipgi bus pakeista muitai prekybai su kitomis šalimis — ir dalykai patys savimi gerinsis.

Bet kadangi gerėjimas priklauso ne nuo vieno Prezidento bet nuo visų žmonių, todėl ir jūs, kaip dalis tų visų, dirbkit del gerovės, del ištraukimo šios šalies iš depresijos, o tada vėl visiems bus gerai.

Neklausykite plepalų, gąsdinimų, kurstymų ir melavimų visokių meklorių. Jų yra dvejojų: vieni jų tyčia įeško suirutės (radikalai), o kiti iš savo nežinės žmonės klaidina. Sekit teisingus laikraščius, jie nušvies dalykų eigą — jie eis su jumis į gerovę, į šviesesnę ateitį.

Skaitykit "Dirvą", kuri jums nuolat praneš tikriausias žinias.

K. S. Karpavičius,

"Dirvos" Redaktorius.

LIETUVOJE

VINČAI EUROPOJE SEKASI

Kaunas. — Vasario pradžioje Paryžiuje buvo didelės bokso rungtynės, kuriose dalyvavo kelios poros. Jose pasirodė ir Lietuvos sunkiasvoris boksininkas Juozas Vinčas. Jis rungtynėsi su Belgu Schmidt. Rungtynės buvo paskirtos 10 rundų, po 2 minutes raundas. Tačiau Belgas tiek ilgai neišlaidė, nes trečio raundo pradžioje Vinčas jį išmušė.

ČEKOSLOVAKAI LIETUVOJ PIRKS 1,000 KIAULIŲ

Neseniai įvykusiose Lietuvos Čekoslovakijos prekybos derybose Prahoje, del prekybos balanso išlyginimo, Čekoslovakija buvo pažadėjus sudaryti tinkamas sąlygas mūsų kiaulių, taukų ir kiaulių eksportui. Tačiau iki šiol Čekoslovakija teištesėjo tik dalį duotų pažadų: kiaulių ir taukų eksporto atžvilgiu. Dabar Čekoslovakija

pasirupino tęsėjimu duotų pažadų. Per Vasario mėn. Čekoslovakijon išvežta apie 1,000 gyvų kiaulių.

Lietuvos delegacija Vasario 10 d. išvyko į Austriją ekonominėms deryboms su Austrijos vyriausybe ir bandoma sudaryti prekybos sutartis. "L.U."

TEISMAS NEPRIPAŽYSTA SINDIKATŲ

Lietuvoje veikianti įvairūs sindikatai neturi veikimui teisiųjų pagrindų. Jie veikia tam tikromis savitarpio sutartimis, kurios paprastai sutvirtinamos sindikatų dalyvių užstatais. Panašiai yra susidarys ir odų sindikatas. To sindikato viešas narys su sindikatu susikivirėjo ir panorėjo išeiti iš jo, tačiau juos rėšo 50,000 litų sudėty vekseliai. Teismas pripažino kad odų sindikatas sudarytas neteisėtai del to ir egistuoja tik dalį duotų pažadų: kiaulių ir taukų eksporto atžvilgiu. Dabar Čekoslovakija

KORESPONDENCIJOS PITTSBURGH

SANDARIEČIŲ VAKARIENĖ. Vasario 26 d. A. L. T. S. kuopų sąryšis surengė L. M. D. salėje vakariene su programu.

Sulaukus to vakaro, žmonių prisirinko pilna mažoji salė. Vakaras buvo atidarytas su Lietuvos himnu, kurį griežė Lietuvos Studentų Klubo orkestras. Kiek užkandus, buvo paskaitas P. Pivaronas kalbėti; jis gražiai apskė sandariečių tikslus — kad jų viršiausiu tikslu yra palaikymas Lietuvių tarp Amerikos Lietuvių, kad pritrauktų čia gimusių jaunimą prie kultūringų Lietuvių organizacijų. Po to sekė dainos: V. Paukevičė, akompanuojant M. Virbickaitė, sudainavo pora dainelių; taip pat B. Zelenauskaitė, akompanuojant jos sesutei, sudainavo tris dainas. Dar kalbėjo F. Pikšris, po ko pasikiau prasidėjo šokiai.

Reikia ištarti ačiū visiems kurie prisidėjo dovanomis, darbu ir dalyvavimu padarymū šios vakarienės pasekminga.

Kovo 1 d. įvyko sandariečių susirinkimas, kur nutarta vakarienės pelną paskirti sekančiam: \$25 Sandaros centrui, \$10 Lietuvių Kambariui universitete. Taipgi išrinkta komisija iš penkių ypatų atsišaukimui į vietos draugijas dėl suorganizavimo Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus.

Kada teisėjas išnešė baismės nuosprendį, majoras pabalo, susisėmė ir galvą nuleido. Negalėjo nieko nei pasakyti kada teisėjas leido jam tarti paskutinį žodį. Kline pats yra buvęs teisėjas ir seniau teisėdavo kitus žmones taip kaip dabar jis pats tapo nuteistas.

Gynėjai dar žada apeliuoti į aukštesnį teismą. Ta apeliacija liko paskutinė viltis.

DAYTON

Dženitorius pastojų veikalų „rašytojų“. Mes Daytoniečiai turim išminties vyrą — Jurgį Spurgį. Jis yra buvęs kelis metus dženitorium seminarijoje ir gavo iš ten vilko bilietą. Jurgis Spurgis yra neblogas ir lošėjas, kuris Lietuvių katalikų parengimuose nepasitęsęs užsoka ant estrados ir atlošia Pily po iš kanapių rolę. Dabar jis pradėjo rašyti net teatrališkus veikalus, pasirašo keturiais autoriškais vardais: Vincas Baisiogalietis-Jurgis Spurgis. Jau turis parašęs dešimt „Dirvos“ korespondento veikalėlių, turbūt pats autorius ir vaidins; jeigu taip tai publika ir vėl turės progos matyti beždžionišką lošimą. Patartina matyti.

Pageidauja knygos „Merunas“. Petras Venys sako esąs labai sudomintas istoriška apysaka „Merunas“, kurią pradėjo skaityti „Dirvoje“. Jis pageidauja kad „Merunas“ būtų kuogreičiausia išleista į knygą ir pasižada tapti knygos prenumeratorium.

Komunistų judėjimas. Kovo 4 d. miesto sodne įvyko bedarbių susirinkimas po komunistų vadovybę. Susirinkimo vedėjas buvo Lietuvis J. Simanuskas. Buvo išnešta rezoliucija bedarbių ir mažai dirbančių reikale, su 12-ka reikalavimų. Buvo pasiūstas delegacija iš penkių asmenų pas apskrities valdybą įteikti reikalavimus. Apskrities valdyba išklausių rezoliuciją atsisakė nors vieną iš tų reikalavimų išpildyti; delegacijai pasakė kad dabartiniu laiku nėra galimybės geriau vargšus bedarbius šelpti negu dabar šelpiami.

„D.“ Rep

DIDŽIOJI VASAROS EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Skandinavų Amerikos Linija jau gerai Lietuviams žinoma kaip reguliario susisiekimo su Klaipėda Linija, ir dėl daugelio jos rengtų pasekmingų ekskursijų. Ta linija dabar vėl teikia Lietuviams progos keliauti į savo tėvynę iš New Yorko tiesiog į Klaipėdą. Laivas Frederik VIII išplaukia iš New Yorko į Klaipėdą Birželio 3 d. Šiame laive tikimasi bus daug Lietuvių vykstančių Lietuvių Agentūrai surengta ekskursija.

Laivas Frederik VIII yra didelis, greitas ir moderniškas įrengtas Skandinavų Amerikos Linijos laivas; vienas geriausių kokie kada lankėsi Lietuvos uoste. Laivas turi didelių kabinus šeimoms ir draugams, erdvius denius, užtektinai skaniai gaminto maisto ir gerą, mandagų patarnavimą visose klesose.

LAIVAKORTĖS NEBRANGIOS. Trečia kles tik \$92 į vieną pusę, į ten ir atgal — \$153.50, neskaitant takų. Šios mažos kainos, pridėjus patarnavimą, laive patogumą, yra tikra proga šią ekskursiją vykdyti į Lietuvą, atlankyti savo gimines ir pasiilksminti.

Kurie mano ateinančią vasarą vykdyti į Lietuvą, turėtų jau dabar pradėti teirautis ir tuo reikalu rūpintis, kreipiantis pas savo vietinius agentus.

DETROIT

Kokių knygų norit? Man susinešant su nekuriu Detroito knygyno vedėjais, nors paaiškėjo kad jau yra pusėtinas rinkinys Lietuviškų knygų didžiulėje knygynėje ir viename skyriuje netoli Sv. Antano parapijos ant Grand Blvd. ir Vernon Highway, bet dar reikalinga įsigyti daugiau Lietuviškų knygų. Man pavadė parinkti daugiau knygų. Nežinau kiek knygynas išgalės pinigų išdėti pirkimui daugiau Lietuviškų knygų, bet aš manau kad bus labai praktiška išgirsti Detroito Lietuvių nuomonę kokių knygų jie daugiausia pageidautų nuolatiniams užlaikymui Lietuviams pasiskaityti. Prašau Detroito Lietuvių išreikšti savo pageidavimus pranešant man į ofisą 3 W. Larned St.

Toliau noriu pasakyti kad knygyno vedėjai pageidauja visų Lietuvių kad labiau naudotųsi knygomis ir skaitykla, kuri randasi patogioje vietoj ant Woodward avenue, prieš Dailos Muzejų. Knygyno užžiūrėtojai mielai pagelbės jums surasti knygų kokių norėsit.

Jeigu tik Lietuviai labiau eis į knygyną tai bus pripirksta visokių Lietuviškų knygų.

J. P. Uivik.

BINGHAMTON, N. Y.

Nepriklausomybės paminėjimas. Vasario 11 d. 9 val. ryto Kun. K. Skripka atkaike gedulingas pamaldas už žuvusius kovose už Lietuvos laisvę. Tą pat dieną vakare 6:30 val. prasidėjo programos Lietuvių salėje. Programos buvo labai įvairūs, bet užimtų per daug vietos laikraštyje viską smulkmeniškai surašyti. Trumpai tik pasakyti: buvo parapijos choras, dalyvavo Ukrainiečiai, kurie puikiai pasirodė savo tautiškais šokiais. Po šio programo buvo pastatyta komedija, „Vienas iš Mūsų Turi Apsivesti“. Vaidino roles sekanti: Pranas Rakauskas Kristupo rolėje; Kaz. Almonas — Ferdinando; Bronė Rakauskienė — Tetulės; Agota Maslauskaitė — Onos; sufleriauvo Jonas Bardis.

Po viso to prasidėjo šokiai, griežė Račinskų orkestras iš Seranton, Pa. Publikos buvo pilnutėlė salė, kaip gyvi tiek publikos Lietuvių salėje nematė. Pelno atliko \$85, kurie bus panaudoti Vilniaus vadavimo reikalams.

Visą parengimo darbą vedė vietinis V. V. Sąjungos skyrius bendrai su L.R.K.S.A. 270-ta kuopa, SLA. 50-ta kp., ALTS. 64-ta kp., Sv. Jono Krikštojo draja ir Marijos Magdalenos draja. Šių organizacijų įgaliotiniai vienybėje dirbo šiame svarbiame tautos šventės paminėjime, užtai ir tiek gražaus pelno padaryta tokiu svarbiu tikslui kaip Vilniaus vadavimas.

Ten Buves.

Paveikslai iš Lietuvos. Kovo 17 d., Lietuvių salėje, 315 Clinton ave., Binghamton, N. Y., bus rodoma kalbantieji paveikslai iš Lietuvos. Pirmą kartą turėsime progą išgirsti Lietuvišką kalbant krutamus paveikslus, kuriuos parvežė iš mūsų tėvynės J. Januškevičius praėjusią vakarą. Nepraleiskit progos visi kas tik gyvas, o nesigailėsit.

Nuosirdžiai kviečia visus
V. V. S. Sk. Komitetas.

J. ŽEMANTAUSKAS
Viesas Notaras
Užrašo „Dirvą“, „Vienybę“ ir kitus tautinius laikraščius.
130 CONGRESS AVE.
WATERBURY, CONN.

Kas platina „Dirvą“ — tas platina Apšvieta.

KAIP S. L. A. CENTRO PONAI NEGRAŽIAI POLITIKAS VARINĖJA

Kaip SLA. nariai žino, su Gruod. 31 d. baigė savo tarnybą SLA. centro sekretorė P. Jurgeliutė. Nekuriams nariams išrodė kad ji „del pridarytų klaidų“ buvo priversta pasitraukti. Bet ją priverstė pasitraukti nuolatinis Gegužio ir Vitačio persekiojimas, nes šiedu ponai, po seimo pasibučiavę ir susitaike, vėl ėmėsi savo seną politiką varyti. Jurgeliutė apleido SLA. sekretorės vietą ne iš savo noro, bet netekus kantrybės ir tų dviejų „demokratų“ ėdama.

Gegužis tyčiomis vilkino rinkimą centro sekretoriaus prieš naujus metus, nes iki pabaigai metų turėjo teisę balsuoti už sekretorių ir jį. Po jos rezignacijos laiko suėjimo, Gegužis ir Vitačis tikėjo smurtu pravaryti į sekretorių Viniką. Bet visa bėda tame kad Vitačio balsas nesveria, o Gugis ir Mockus, su Gegužiu sudarę „traicę“, negalėjo pergalėti kitų trijų rimtų SLA. Pild. Tarybos narių. Tada Gegužis pasiliko sau teisę paskirti sekretorių, ir žinoma ne ką kitą paskyrė kaip tik Vitačį.

Vos spėję Jurgeliutę perduris iš raštinės išstumi, per kitas duris išleido Viniką. Vietoj vienos merginos sekretorės, Gegužis pasidino du vyrus: abu tituluotų, redaktorių ir „daktarą“, SLA. centro sekretoriaus pareigoms eiti.

Net paskutinėje dienoje P. Jurgeliutės tarnybos Gegužis ir Vitačis labai nevyriškai ir negražiai, tiesiog nedorai pasielgė neduodami p-lei Jurgeliutei „Tėvynėje“ vietos nei sudiev nariams pasakyti! Jai, kuri ištikimai dirbo SLA. raštinėje per 19 metų, užginta net paskutinis atsisveikinimas į narius tarti.

Pamastyk, SLA. nary, ar tai žmoniška, ar tai vyriška? Ir paklausk savęs: ar tik taip ir Gegužis ir Vitačis nori būti iš SLA. išspirti, jeigu taip žemai pasielgia su savo darbų bendrais? Jėdu giriasi dirbę SLA. labui ir nudirbę didelius darbus. Už tuos savo „didelius“ darbus jie irgi kada nors bus panašiai „išlydėti“. Ateis ir jiems tokia dielė.

Bus nauji rinkimai

Kovo pirmosė dienosė vėl įvyko Pild. Tarybos suvažiavimas, ir čia vėl Gegužis, Gugis ir Mockus kaip užsukta mašina išvien rėkė: „Mes norim Viniko!“

Iš priešingos pusės siulyta ir vienas ir kitas kom-

promisinis kandidatas, bet tie trys „demokratai“ smurtininkų balsais šaukė „Mes norim Viniko!“

Antra pusė pagaliau išstata M. A. Raginską, buvusį SLA. Kontrolės Komisijos pirmininką, ir pareikalavo kad būtų duota SLA. nariams nubalsuoti kurį jie nori: ar Raginską, ar Viniką, tą kurs visokiais smurtais bando „demokratiškai“ į SLA. raštinę įsigriauti.

Vardan SLA. gerovės ir išvalymui iš centro politikierių kurie užsimanė paversti SLA. savo private organizacija, nariai privado balsuoti už M. A. Raginską. Nereiks tada mokėti dvi algas Vitačiui ir Vinikui už sekretoriavimą.

SLA. Narys.

LAWRENCE, MASS.

Akla teisybė. Teko pamatyti Kun. Valadkos išleitatą „Tiesos Balsą“, kurį atidžiai perskaičius pasidariau sau sekančią išvadą:

Jieskodomate teisybės, negalėčiau sekti Kun. Valadka nei jos leidžiamą „Tiesos Balsą“, kurs silpnas tikyboje, Lietuvių kalboje ir be to dar pilnas ypatingų ikrimuojančių šmeižtų, polemikų ir pagyrų. Laikraštukyje nėra krikščioniškos tiesos, nėra nei draugiškos nei laikraštinės etikos.

„Tiesos Balsas“ atvirai prisipažysta kad jų bažnyčia yra dvasiniai globojama Hodoru, Lenkų nepriklausomo vyskupo, kuris neturi bendro su senąja katalikybė. Reiškia, jų bažnyčioje tūno Lenkizmo dvasia.

Tame laikraštukyje puolamas Liet. Taut. Kat. Bažnyčios Amerikoje Ark. S. A. Geniotis. Geniotis yra senai žinomas Lietuvių veikime kaip geras Lietuvis ir prakilius dvasios vadovas, ko „T. Balse“ visai nesimato.

L. T. K. Bažnyčia, vadovaujama Ark. Geniočio, reikalinga atskirti nuo taip pat vadinamos Hodorininkų bažnyčios. Ark. Geniotis pasišventusias dirba Lietuvių tautai ir jo darbas yra remtinas.

Tautietė.

MES PRIIMAS 1933 M. BONŲ KUPONUS

„Dirva“ jau priima Lietuvos Bonų 1933 metų kuponų už jų pilną vertę. Siųskit savo 1933 metų Bonų kuponus už „Dirvą“ arba už knygas.

„DIRVA“

6820 Superior av. Cleveland, O

VISIEMS SKAITYTOJAMS

Iš priežasties Clevelando bankų sulaikymo išmokėjimo pinigų (išduoda tik 5-tą nuosimtį), nenorėdami apsunkinti kitus ir save, šiuomi pranešame kad nuo šio numerio, LAIKINAI, leisime „Dirvą“ šešių pusl.

„Dirvos“ skaitymas beveik nei kiek nesusimazins dėl to, nes „Dirva“ paprastai talpindavo didelius skelbimus, kurie dabar bus vengiami, o į jų viktas bus talpinama skaitymas. „Merunas“, Lietuvos Miestų ir Miestelių aprašymai ir kiti įdomiausi dalykai eis po senovei. Korespondencijos bus trumpinamos.

KURIŲ PRENUMERATOS PASIBAIGĖ, gavot paraginimus, o neatnaujinat, ŠIS NUMERIS YRA jums PASKUTINIS. Prašome atnaujinti.

Skaitytojų iš visur prašome siųsti užmokestį už „Dirvą“ tik Pašto Money Orderiais ir Pinigais laisvuose, nes bankiniai čekiai sudaro apsunkinimą jų iškeitime ir pinigų gavime.

Delei sunkių laikų visur, kuriems persunku siųsti visa prenumerata, siųskit laišką \$1.00 už pusę metų. Visi ir visur skaitykit ir platinkit „Dirvą“, o ji iš savo pusės teiks jums toki pat malonumą savo gerais ir gausingais raštais kaip teikė iki šiolei.

Su pagarba „Dirvos“ Administracija.

PER TVORĄ PASIDAIRIUS

Jono Geras Darbas

Mes su Jonu nesutikom, Zvairavom skersai; Nemylijom vienas kito, Pykomės stiprai.

Aš jo nekenčiau kai paršo, Jis mokojo tų pačių; Jei būtų kur galą gavęs, Butų buvęs man smagu.

Bet štai vieną gražią dieną Jonas kamparu išnyko: Pasiėmęs mano pačią, Meilės srėbt išvyko.

Nuo to laiko Jonas liko Man mieliausiu vyru; Šimtais laimiu aš jam linkiu Geru noru tyru.

Tegul šildo tav' saulutė, Tegul saugo tav' dievai; Šimtą metų tau dėkosiu Kad man pačią atkratei!

V.

Gromata Jo Malonybei Gerb. Asilui

Gerb. Asile: Mes čia Klyvelandian ruošiamės drakavoti naują gazetą po vardu „Šeštylos Smerties“.

Tai mums kuogreičiausia ant karštų pėdų reikalingas daraktorius. Tai prašome Gerb. Asilo priimti mūsų jums teikiamą tokią garbiną vietą. Musų išlygos yra tokios: kad musų drakuoja ma gazietą būtų ne bedieviška ir pats Gerb. Asilas turėsi prisilaikyti ir atlikti visus nebedieviškus formulus.

Laukiame greito atsakymo šiuo antrašu: A. A. „Šeštylos Smerties“ Rėdystės vyriausias pisiuri, Klyveland, Okijo.

Atsakymas: Man geriau but vienam ilgausiu, iš to man daugiau garbės, negu susidėti su kitu tokiu arba keliais tokiais kaip aš, ir paskui spardyti už garbę.

Neužiurėjimas ginklo

Prancuzy generolas Pelisje su kareiviais buvo labai griežtas. Kartą vienas kareivis prieš jį pamurmėjo ir generolas iš pykčio rėkė kareiviui per ausį. Kareivis, karšto budo vyras, išsitraukė revolverį ir norėjo generolą nušauti. Bet revolveris neveikė ir neiššovė.

Trisdešimtis parų arešto už netvarkoj laikomą ginklą! — įsakė generolas Pelisje.

Sulyg jo paties svarstyklų

Viena kaimietė kas savaitę pristatinėjo kepejui į kepyklą po vieną kilogramą sviesto. Vieną dieną kepejas pasvėrė sviestą ir patyrė kad pusės kilogramo trukta. Kada sekantį kartą jis pasakė apie tai kaimietei, ji jam atsakė:

— Aš neturiu svarsčių; aš tik įdedu į vieną svarstyklų lėkštę pas tamstą perkamą duonos kepalėlį sveriantį vieną kilogramą, o kiton sviestą ir taip pasveriu.

Pas viršininką

— Aš valdiškus pinigus saugojau taip kaip savo...
— O kam juos pralošei?
— Bet ir savo taip pat pralošiau...

Tarnaitės apsilėidimas

— Onyte! — pašaukė ponias. — Tik ateik ir pažiūrėk kas čia darosi. Ant stalo net pirštu galima rašyti.

Onutė nusistebėjus sako: — Tai svarbus dalykas. Mat, ponias gavai mokslą, už tai moki rašyti ne tik ant popierio.

LAISKAS IŠ LIETUVOS AMERIKOS VAIKINAMS

„Dirva“ gavo sekančio turinio laišką:

Mes dvi rimtos, jaunos panelės, gražios išvaizdos, manome šį pavasarį atsilankyti į pasaulinę parodą Chicagoj, bet neturėdamos pažįstamų norėtume susipažinti su Amerikos vaikais ar našliais nuo 25 metų ir net iki 50 metų amžiaus. Gražumas nesvarbu, kad tik pasiturtintis. Atsiliepkite, lauksim. Musų antrąsias:

Lithuania Vilkaiviškis,

Vytauto g. 25.

Ona Stankevičaitė ir

NAUJAUSIOS KNYGOS

KARIO KALENDORIUS

1933 m. — Vyr. Štabo Spaudos ir Švietimo skyriaus leidinys, Kaunas, 1932 m. Apie 350 psl. kišeninė knygelė su kalendorium ir daugybę kitų informacijų reikalingų Lietuvos kariaus. Su Lietuvos žemlapiu ir kitais braizniniais.

VAKARAS SARGO NAME-LY — A. Vaičiulaitis apysakėlių rinkinys, be tuo vardu apysakos dar telpa keliolika kitų apysakėlių. „Sakalo“ b-vės leidinys Nr. 7, Kaunas, 1932 m. Kaina 2.50 lt.

MAZOSIOS LIETUVOS KALENDORIUS 1933 metams — išleido „Lietuvos Keleivis“, akcinės b-vės „Ryto“ spauda Klaipėdoje. 160 pusl.

SIRDYS IR GELĖS — Parašė Stasius Budavas. Telpa 10 įvairių apysakų. Viso 190 psl. „Sakalos“ b-vės leidinys, Kaunas, 1932 m. Kaina 3 lt.

MUSŲ VILNIAUS POEZIJA — Ilustruota Vilniaus poezijos antologija, redag. Simas Miglinas. 224 pusl. knyga, kurioje surinkta daugelio žymesnių Lietuvių autorių poezija apie sostinę Vilnių. Taipgi telpa nekurie Vilniaus vaizdai. „Sakalo“ b-vės leidinys. Kaunas, 1932 m. Kaina 4 litai.

GUNDYMAI — Antano Jasuno eilės, 64 pusl. „Sakalo“ b-vės leidinys, Kaunas, 1932 m. Kaina 2 litai.

MEDIAGA VILNIAUS GINCO DIPLOMATINEI ISTORIJAI — Juozas Urbšys. 48 pusl., išleido „Sakalo“ bendrovė, Kaunas, 1932 m.

VAIKŲ ŽODIS — dvisavaitinis iliustruotas vaikų laikraštis, skiriamas Lietuvos vaikams. Vedamas lengvoje formoje. Formatas sumažintas, puslapių skaičius padidintas. — Išleina Kaune.

"Liaudies Tribuna"
Savaitinis laikraštis
Leidžia
Amerikos Lietuvių
Liaudies Sąjunga
"Liaudies Tribuna"
2437 W. 69th St.
CHICAGO, ILL.
Telef. Grovehill 2242

LIAUDIES TRIBUNA

The LITHUANIAN TRIBUNE

The Lithuanian
Tribune
Weekly — Published
by The
Lithuanian-American
Peoples Association
K. J. SEMASHKA, Sec-y
3221 Beach St. Chicago
Telef. Albany 4918

No. 10

CHICAGO, ILL. KOVO-MARCH 10, 1933

Vol. (Metai) 5

AR BUS AMERIKOJE PINIGŲ INFLACIJA (IŠPUTIMAS)?

Tuoju po pasaulinio karo Europoje net keliose šalyse buvo įvesta pinigų infliacija arba buvo išleista daugiau popierinių pinigų negu šalies valiuta padengė. Infliacija daroma tik tada kada šalis atsiduria keblioje padėtyje.

Amerikoj nėra tokia keblia padėtis kaip buvo Vokietijoje, Prancūzijoje ir pačioje Lietuvoje, kada buvo įvesta markė. Amerikos finansams keblumą sudaro STOKA pasitikėjimo. Visi gerai atsimena kad 1928 m. Amerikoje buvo nepaprastai didelis kreditas. Pavyzdžiui, turėdamas tukstantų dolerių žmogus galėjo pirkti namus už dėsėtą tukstančių dolerių, ir tt. Likusią sumą jis gavo lengvu kreditu, išsimokėjimu.

Apie pora metų atgal, kada bankai pradėjo užsidarinėti, pasitikėjimas, KREDITAS, staugė puolė. Visi ką norėjo pirkti turėjo sumokėti pinigais visą sumą. Prie tokių aplinkybių pinigai suplaukė į kelių asmenų rankas, į bankus, į pašto taupomas kasas, ir pinigų cirkuliacijoje pritrūko.

Kada Amerikoje pritrūko pasitikėjimo, kredito beveik neliuko. Tada, kaip pasirodė, bizniam ir pavieniams asmenims pinigų pritrūko, bankai beveik niekam neskolino, ir jeigu skolinai tai ant labai trumpo laiko. Bankai nežinojo kada jų depozitoriai pareikalaus pinigų ir tas vertė bankus laikyti pinigų viduje. Tie kurie dėjo pinigų į pašto taupomas kasas, pavedė pinigus į valdžios rankas, ir tiems pinigams nebuvo galimybės cirkuliuoti.

Pinigų trukumas

Kada Amerikoj pasirodė pinigų trukumas cirkuliacijoje, Kongresas tuoj pradėjo svarstyti kaip padidinti pinigų cirkuliaciją. Valdžia aiškiai matė kad tie pinigai kurie yra valdžios rankose nieko gero neduoda, bet priešingai šalį stato keblioje padėtyje.

Tada Kongresas ėmė svarstyti

SUERZINTI NERVAI

Kada labai nervuojatės... kada vaiku ergelis erzina jus... kada viskas ką tik darot reikią jums nuovargi... kuomet apima nusiminimas... bandykite panaudoti Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. 98 iš 100 moterų sako kad joms pagelbėjo.

Sis vaistas duos jums ekstra energijos kurios trūksta. Gyvenimas išrodo vertę gyventi. Nektėkite nei vienos dienos daugiau kada sis vaistas gali jums suteikti pagalbą. Nusipirktie bonkai iš savo vaistinio šandien.

Lydia E. Pinkham's
VEGETABLE COMPOUND

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia Lietuvių Organizacija

307 W. 30 Street New York, N. Y.

S. L. A. 372 Kuopos randasi visose didesnėse Lietuvių Kolonijose.

Turtas: \$1,404,038.14

S. L. A. turi keturis apsaugos skyrius: \$150; \$300; \$600, ir \$1,000. Ligoje pašalpos savaitėje moka: \$6.00; \$9.00; ir \$12.00.

Jeigu jautiesi geru Lietuviu, jeigu tau apeina tavo šeimos likimas kuomet tu iš šio pasaulio pasišalinai, jei rupi paties padėtis nelaimė ar ligai ištikti — prisirašyk prie S. L. A. Prie šios organizacijos priklauso visi prakilnūs Lietuviai. Buk ir Tamsta tu prakilniųjų tarpe! Prirašyk ir savo mažamečius — berniukus ir mergaites prie Susivienijimo.

Informacijų kreipkitės į S. L. A. Centrą aukščiau paduotu antrašu arba į vietinių kuopų valdybas.

KADA IR KAIP PAGERĖS AMERIKOJE LAIKAI

KAS DABAR DARYTI?

Pirmiausias žingsnis kuris gali pagerinti šios šalies būvį tai sutrumpinimas darbo valandų. Prie šių dienų išsivysčiusios mašinerijos, elektros ir tt., Amerikos darbininkui užtenka penkių valandų dienos darbo, penkias dienas savaitėje. Ir kol darbo valandos nebus sutrumpintos ir algos mokamos proporcingai, tol Amerikoje depresija negali pasibaigti. Joki ekonomistai kurie paprastai svajones rašo neišgelbės situacijos. Panašios pasakos kaip technokratiija yra ne kas kitas kaip nonsensas.

Bet kas tą gerą tvarką gali padaryti? Atsakymas gali būti tik vienas: tai yra valdžia. Amerikos valdžia, jeigu nori išvengti nesupratimų ir padaryti šaliai ką gero, turi nevilkinant griebtis griežtų priemonių kad industrijos reikalai, darbo valandos būtų tinkamai sutvarkyta. Žinoma, to negalės padaryti ramindamiesi kokiu ten "demokratiškumu", bet reikės imtis griežtos diktatūros.

Kalbant apie diktatūrą reikia pasakyti kad Amerikoje diktatūra reikalinga ne tik ant kapitalistų bet ir ant žmonių, kad visoki šarlatanai negalėtų darbo žmones demoralizuoti.

Šiandien Amerikoje įsiviešpatavo tokie gaivalai kaip kitados buvo Italijoje: visoki žudeikos, plėšikai, apgavikai ir tt. Kada Mussolini paėmė Italiją į savo geležinį ranką, viskas tas greituoju išnyko ir ta šalis šandien pusėtinai gerai sutvarkyta. Tiesa, visoki šleivi "demokratijos" šalininkai laikas nuo laiko riktelėja, bet liaudies pamatė kad tvarka yra reikalinga ir todėl šarlatanų riksmo niekas nepaiso.

Amerikoje gal nėra reikalinga tokių pavienių kaip Mussolini, bet yra būtinas reikalas kad valdžia griebtųsi griežtų priemonių viską iš pamatų pertvarkyti, ir tik tinkama valdžios tvarka galės pralaužti negeistiną depresiją su pagalba geros valios Amerikos piliečių. Amerikoje yra gana duonos visiems, šalis yra turtinga, tik reikia sąžiningos valdžios ir geru noru.

Gal but kad šios mintys nepatiks kai kuriems, bet galų gale jūs rasite kad tai vienintelis išgydymas nuo šios negeistinos depresijos.

PASTABOS

SLA. PILD. TARYBA Kovo 1 d. suvažiavo New York'e išrinkti SLA. centro sekretorių. Bet kaip išrinkti? Nutarė leisti nariams rinkti iš dviejų kandidatų: Raginsko ir Viniko. Kodėl iš dviejų? Ir kam reikėjo dar Pild. Tarybos suvažiavimo?

Tas atsitiko dėl stokos tautinės, minties žmonių Pild. Taryboje, kur socialistinis elementas darbą demoralizuoja. Su Viniku socialistinis elementas laksto kai katė su pusle. Bet kada Vinikas ir Vitaitis pasiliks SLA. centro raštines ponais nuo to laiko prasidės SLA. nykimas iš abiejų galų. Dabar S.L.A. serga tik "slogučiu".

GAILA tokio "diplomato" apie kurį jo paties kuopos nariai pranešė SLA. nariams ko-

LITHUANIAN FOLKSONGS

By John J. Balanda.

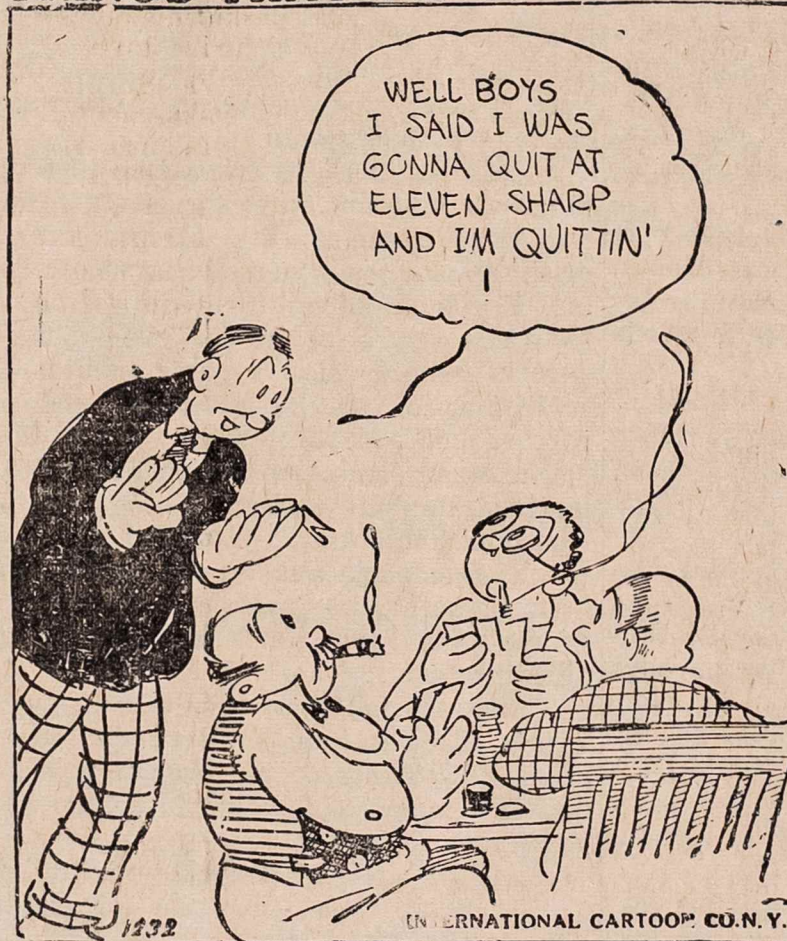
For hundreds of years the Lithuanians were forced to wage incessant war with their neighbors to keep themselves and theirs from extermination. Such an atmosphere of continual invasion and strife did not allow for an intensive cultivation of the arts, so that an extensive literature did not develop in Lithuania. Of course none of the arts remained entirely dormant and we know that attempts were ever being made to build up a literature, for books began to be printed in Lithuania as early as 1547. But any accumulation was soon wiped out during periods of invasion.

Memory is not a material substance and therefore is not easily destroyed. So Lithuanians had to rely on their memories, to hold all events and feelings which would normally be recorded on paper. Poetry is more easily committed to memory and retained longer than prose. But song is even more easily retained and also more expressive than poetry, so the heart and soul, and emotions and history of Lithuanians came to be expressed in song. Sheltered in the small cottages of Lithuanian peasants these songs accumulated year by year and were passed on from generation to generation, from village to village, some dying, others being added, and today we still have some that harken back several centuries.

In this day and age of widespread printing it may seem inconceivable that the immense number of Lithuanian folk songs could have been retained for so long in the memories of simple peasants. But investigators tell of having recorded over 200 songs, complete with words and melodies, from more than one grayheaded peasant. We must remember that poetry and song developed and spread before the art of reading and writing, became a property of the common people, so that the early peoples just had to rely on their memories. For example — Homer's great epic "The Iliad" ran into thousands of lines and was not written down until hundreds of years after its creation. Perhaps the old English ballads would be better examples, for some Lithuanian folksongs are very similar to them in style and subject and length.

Now our folksongs will no longer die out but will live as long as civilization lasts, for many musicians and folklore lovers are engaged in recording the songs on paper directly from the people. Many songs have already been recorded and numerous collections have been published, so that today we have an easy means of studying and enjoying them.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

kis jis yra "skymers". Gaila tu Pild. Tarybos narių kurie į nori prievarta įkisti. Dar labiau gaila tu brolių Lietuvių kurie ant tiek suklaidinti kad vistiek balsuos už tokį Viniką, kurio "gabumai" stovi žemiau kritikos.

Jeigu SLA. nariai įsisodins savo organizacijos centre šita "V" "dvoika", galima tikrai sakyti kad turės dar vieną "smutką", nes iš slogučio gali išsivystyti ir "flu", o paskui ir dar kitokios "nesveikatos".

SUSIVIENIJIMAS galėtų gyvuoti dar ilgus metus, tik žinoma ne tokių žmonių rankose kurie yra tautos renegatai. Tautiška organizacija kaip langas gėlė reikalauja priežiūros, o priežiūrą gali suteikti tik tokie žmonės kurie mėgsta gėles. Tik tokie žmonės gali auklėti tautinę organizaciją kurie patys yra tautinės sąmonės.

Žmonės kurie yra saumyliai

ir nesilaiko savo žodžių, tokie pasidaro tik SLA. "ardinariškai". Jeigu SLA. nariai negali protauti ir permatyti jų didvyriškumą tai tegul jie žengia savo tiksluose pirmyn. Apsisūžės kada nors.

SLA. Narys.

MARQUETTE PARK

Sunkiai susirgo poni Palakienė. Linkėtina greito pasveikimo.

Kovo 4 d. įvyko pokilis pp. Vizbarų namuose. Vizbaras minėjo savo 40 metų sukaktį. "Margučio" užgavėnių šokis gerai pavyko, publikos buvo labai daug, net netilpo.

APIE 30,000 ŽMONIŲ DALYVAVO DEMONSTRACIJOJ

Kovo 4 d., apie 12 val. dieną, Chicago's radikalai surengė pačiam miesto centre milžinišką demonstraciją. Buvo nešama raudonos vėliavos, bet policija demonstrantų netrukė ir davė jiems laisvą atlikti savo užsibrėžtą programą.

ChicagosLietuvių žinios

CERMAK MIRĖ

Kovo 6 d. Miami, Floridoje, ligoninėje mirė Chicagos miesto valdžios galva, Anton Cermak, kuris prieš pora savaitių tapo pamišėlio Italo Zangaros peršautas pasikėsiniame nušauti naujai išrinktą Prezidentą.

Jo mirtis prisiartinio po daugelio komplikacijų kurios Cermaką, sunkiai sužeistą, viena po kitos užpuolė, kuomet dėta visos medicinos mokslui žinomos pastangos išgelbėti gyvastį. Kovo 6 dieną Cermako kūnas išvežtas į Chicago laidotuviams. Prie jo mirties buvo jo šeima ir artimiausi draugai.

Laidotuvės bus penktadienį, Kovo 10 dieną.

Anton Cermak buvo 60 metų amžiaus. Gimė 1873 metais Bohemijoje ir buvo vienu metų kai jį tėvai atsivežė Amerikon. Tėvas buvo paprastas anglakasis. Budamas 17 m. amž. įsai apeido tėvus ir atvažiavęs į Chicago. Pradėjo dirbti kur dėjo įveskoti darbo. Dirbo kur pasitaikė. Pradėjo bizniavoti kuomet kartą grūdų elevatoriuje užtikio apdegusių grūdų ir juos nupirkęs pardavinėjo vietoms lesinti. Tas biznis gerai sekėsi ir tuoj įsitaisė porą arklių ir pradėjo užsiimti daiktų pervežiojimu.

Turėdamas mažai mokslo, budamas 21 m. amžiaus ir jau vedęs, pradėjo lankyti vakarinę mokyklą. Surinkdamas pinigų iš biznio, pradėjo supirkinėti nužiūrėtus sklypus žemės mieste. Iš to išvystė nejudamo

turto biznį taip kad turėjo apiešti kitą pirmesnį biznį, pavesdamas jį savo kitiems broliams ir tėvui.

Pradėjo veikti ir miesto politikoje, čia jam irgi sekėsi, ir štai 1931 metais kandidatuodamas prieš pragarsėjusį politikierių Thompsoną, jį nugalėjo ir liko Chicagos miesto majoro.

Vasario pradžioje, kada Roosevelt buvo išvažiavęs į Floridą pasilėsti ir žuvauti, ten nuvažiavo Cermak pasitarti su Rooseveltu ir kitais partijos vadais apie bendrus reikalus, ir ten surado savo mirtį. Vasario 15 d. Roosevelt išsirengė grįžti į New Yorką. Cermak lydėjo jį, ir atsisveikinant prie stoties prasidėjo tas fanatiko anarkistų šaudymas. Sužeista Cermak ir keturi kiti asmenys, bet kiti sveiksta, tik Cermak neišlaikė. Zangara apkaltintas žmogžudystėje ir bus išnaudojamas ir gal turės atsisėsti elektrėškoni kečėn.

NAUJO MAJORO KLAUSIMAS

Chicaga sujodus kas daryti naujo majoro reikalai: ar miesto taryba į skirs iki kitų rinkimų, ar bus daryti tuojau rinkimai. Norima padaryti majoro rinkimus Birželio 5 d., kada bus teisėjai rinkimai.

Republikonai politikieriai nenori kad majoro rinkimai būtų daromi umai, nes jie tikrai žino kad vėl Demokratai laimės.

"BANKŲ ŠVENTĖ"

S. V. Prezidento paskelbimas "bankų šventės" Chicagoje sudarė paniką, kuomet visi bankai užsidarė. Dar prieš Prezidento Roosevelto moratoriumo paskelbimą, Illinois valstijos gubernatorius Horner buvo apšaukęs "bankų šventę" trejetų dienų, taip kad Kovo 4 d. bankai Chicagoje buvo uždaryti. Žmonės pamatė kad bankai uždaryti, tie kurie turėjo pinigų pašte pradėjo imti juos laukan. Kovo 4 d. pašto taupoma kasa buvo atidaryta iki 9 val. vakaro, nors paprastai šeštadieniais laikoma atdara iki 1 val. po pietų.

Pirmadienį, Kovo 6, kai kurios firmos kurios moka algas irmadiniais del banku užsiėmimo negalėjo išmokėti darbininkams algų.

Prie šito visko, dar Kovo 6 d. spaudoje pasirodė S. V. Prezidento proklamacija įsakanti uždaryti bankus visoje šalyje, no bausme 10 metų kalėjimo už nepripilakymą įsakymo.

Kas dabar daryti? Tie kurie turi pinigų kur nors paslėpę dabar turi geriausią progą už juos pirktsi ką gerą ir reikalingą kuomet kainos yra palyginamai žemos.

Nėra reikalo nusigąsti, nors kai kurie "galvočiai" ir rašo buk "Amerika nuėjo nuo aukso pagrindo". Tas netiesa.

Amerikos valdžia nori kad pinigai būtų cirkuliacijoje, o ne kur suslapstyti, kaip dabar yra. Prezidentas Roosevelt tikrai gerai pradėjo dalykus judinti ir tas išeis į gera.

SAKO SURADO VAISTININKO SOVIKA

Kovo 6 d. areštuota devyni vyrai ir dvi moterys kurie sakoma papildė apie 50 plėšimų ir užpuolimų Chicagoj. Policijos Lieut. Egan sako kad vienas jų prisipažino prie užpuolimo ir peršovimo vaistininko Grigg's (Grigalino) ir jo padėjęjo Vasario 25 d. vakare. Tai esąs

"MARGUTIS"

Muzikos, Dainų ir Juokų Žurnalas. Išėina du kartų į mėnesį su karikatūromis, gaidomis, ir kitokiais raštais. Kiekvieną mėnesį rasite Pustapėdišką Kalendorių su oro spėjimais ir Lietuvių gyvenimo nuotikiais.

"Margutis" pusei metų kainuoja \$1.00. Metams — \$2.00. Lietuvių metams \$3.00.

Adresas:

2437 West 69th Street Chicago, Ill.
Redaktorius-Leidėjas: Komp. A. Vanagaitis.

Dienos Klausimais

ROOSEVELTO ŽODŽIAI VIRSTA DARBU

Prezidentas Franklin D. Roosevelt, paimdamas šalies valdžią ir 120,000,000 žmonių likimą į savo rankas, savo kalboje Kovo 4 d. pasakė labai daug teisybės žodžių. Juos visus čia sutalpinti stokuoja vietas, paaušime tik nekurias jo žymiausias mintis. Jis pasakė:

„Ši didelė valstybė perneš viską kaip pernešė pirmiau, atsipeikės ir vėl gerai gyvuos. ... Vienatinio dalyko ko mums reikia bijoti tai pačios baimės — bevėdrizmo, neprotaujančio, nepateisinamo teroro kuris paraližuoja pastangas paversti traukimąsi atgal į žengimą pirmyn.“

„Visokiose tamsiose valandose mūsų tautos gyvenimo. ... Žmonės suprato ir davė paramą vadams, kas būtina atsiekimui laimėjimo. ...“

„... Vertybės susitraukė iki žemiausio laipsnio; taksai pakilo; mūsų galimybės mokėti nupuolė; visų rusių valdžios susiduria su sumažėjimu inėgu; pinigų apivarta sustingo; industrijos nuvytė lapai guli visomis pusėmis; ukininkai neranda rinkų savo produktams; šeimų ilgų metų taupymai sunyko. Dar svarbiau, minios bedarbių piliečių susiduria su liudnu išgyvenimo klausimu, o daugybė kitų dirba tik už mažą užmokestį. ...“

„Tačiau mūsų nelaimė patina ne iš neišgalėjimo išsilaikyti. Mes nepalieisti nei šarančių plėgos. ... Prie mūsų durų yra visko, bet sumažėjo gausingas naudojimas nežiurint kad ištekliai stovi po pat akių.“

Toliau, Roosevelt paneigė piniguočius, kurie savo godumu ir užsispyrimu ir nesugabumu nustumio nuo koto ir „prisipažinę savo nesugabumą pasitraukia. ... Jų goduliški apsiėjimai lieka pasmerkti žmonių opinijs teisme, atmeti iš minčių ir širdžių visų. ... Jie ieškojo tik sau naudos. ... jie neturi vaizduotės ir numatymo, ir kada stoka numatymo, tada tokie žmonės pranyksta. ... Pinigų mainikautojai pabėgo iš savo aukštų sostų mūsų civilizacijos šventinyčioje. Mes dabar galim atstatyti tą šventinyčią sulyg senos teisybės. ...“

Tai nubraukimas per veidus visiems bankieriams, finansieriams ir politikieriams kurie nieko daugiau nematė ir nenorėjo matyti kaip tik savo pelnus ir kitų išnaudojimą.

Toliau, Roosevelt pasakė kad pirmutinė ir didžiausia pareiga yra rasti žmonėms darbus.

Šitos ir daug kitų minčių kokiais naujas Prezidentas pareiškė, nepasiliko ant popierio: jis tą pat vakarą ir naktį, tarėsi su savo kabineto nariais, finansieriais ir politikais vadais ir pradėjo savo žodžius verst darbu.

Lietuviams patartina šiame momente pasitikėti Prezidentu ir jo darbais. Juk per visus laikus kaip tik Lietuviai Amerikoje gyvena, tarp visų populiariška kalba buvo kad tik prezidentai viską daro: pataiso arba pablogina. Dabar užstojo prezidentas kuris gavo šalį visai nuslopintą. Jis bandys taisyti. Vienas nepataisys. Bet atminkit kad

jis darys viską del gero mūsų visų. Sekime jo patarimus. Pagelbėsime jam išvesti šalį iš depresijos.

Nauja Tautinė Opera „Gražina“

Vasario 16 d. Kaunė valstybės teatre pastatyta pirmutinė tautinė opera, vardu „Gražina“, kurios kompozitorius, Juozas Karnavičius, Amerikos Lietuviams nėra žinomas, bet Lietuvoje žymiai įvertinamas. Jo kurinis skiriamas prie tikrųjų ir gerai parašytų operų. J. Karnavičius yra jaunas, dabartinės gentkartės vyras.

„Gražinos“ turinis yra istorinis.

Mirė Gen. Sturgis

Kovo 6 d. Washingtonė mirė Generolas Samuel D. Sturgis, 72 m. amžiaus. Jis buvo komandierius 87-tos Amerikos divizijos Prancuzijoje.

Gen. Sturgis dabar buvo tikras Amerikonas. Amerikoje yra Sturgių daugiau ir gana garsių žmonių. Reikėtų kaip kam ištirti iš kur tie Sturgiai paėjo, kada nors. Gal koks nors Sturgis atvažiavo Amerikon su Tadu Kosciūška kada nors ir apie 1776 metus ir čia apsiliko. Jo ainiai išsiplėtojo.

Komunistams Gali Buti Riestai

Prezidentas Roosevelt susigriebė sutvarkyti šalį. Jo administracija panaudos visus budus tvarkai palaikyti. Kadangi komunistai stengiasi vandenį drumsti, o kadangi dalykų sutvarkymui reikalinga ramumo, reikia tikėtis kad valdžia ims uždarymo komunistiškų laikraščių, deportavimo ir įkalinimo raudonųjų agitatorių, kaip buvo daroma karo dienose.

Sako, Hoover Išgelbėjo Europą nuo Komunizmo

Politikos rašytojas Mark Sullivan sako kad Hoover, išgelbėdamas Vokietiją nuo ekonominio sugriuvimo išgelbėjo Europą nuo komunistinio pavojaus. Tas buvo pora metų atgal, kada Hoover apsaukė karo skolų mokėjimo pertraukimą-moratoriumą.

Merunas

JUODO KARŽYGIO SUNUS

Istorinė Apysaka

Rašo K. S. Karpis

(Tęsinys iš pereito num.)

Išdavikas

Prieš sutartą naktį, kada Rorikas su vikingų gauja turėjo Rusnę užimti, pilies kuore sargas dar prieš sutamą pamatė atsiiriant-atsiskubinant į pilį vieną vyrą. Jis prašė pasimatymo su pilies valdovu, bet sargai jo neprileido. Jau artėjo vakaras, o nakčiai svetimų į pilį įsileisti vengė. Smailus jiešmus atstatė, pilies sargai stumė stumė nežinomą vyrą atgal į valtį ir ragino plaukti tolyn, o jei ne tai bus suimtas ir įkalintas, o gal nužudytas.

Nepažįstamas vyras ryžosi pasiduoti nelaisvėn negu pasiūlytą nepranešus valdovui ką žino.

Sargai suėmė jį ir tēpė per kiemą į kalėjimą, nes tokio atkaklaus svečio jie dar nebuvo matę. Tuo tarpu pasitaikė artėti pati Brutenis, kuris pamatęs sujūdimą nusiskubino prie jų ištirti kame dalykas. Nelaisvis kaip tik patyrė jog mato Rusnės valdovą, puolėsi prie jo pasakyti ką norėjo:

— Garbingas valdove, noriu tave persergeti kad šianakt tavo pilis bus išduota. Įsiverš čia Rorikas su savo plėšikais ir tave nužudys. Skubink stiprintis ir gintis iki ne pervėlu.

— Mano pilis bus išduota? — nusijuo-kė Brutenis. — Pas mus išdavikų nėra. Jei bent pats atvykai tam tikslui, bet nepavyko. ... Uždarykit jį saugiai rusyje. O ryto metą sudeginsim dievams.

Niekados Brutenis netikėjo kad kas nors jo pilyje būtų virtę išdaviku, todėl netikėjo ir žodžiams to žmogaus, kurs buvo gatavas išplėsti savo širdį ir parodyti jog tiesą sako, bet nebuvo kaip.

Nelaimė jo kad jis nesužinojo kas išdavystę papildys. Jei tą būtų žinojęs, būtų išsitaręs, ir Brutenis būtų nors perser-gėjęs tą asmenį, paklausdamas ar gandanėšis tiesią kalbą.

— Šianakt tavo pilies vartai bus atidaryti, tildas nuleistas, ir Rorikas liks valdovo vietoj tavęs, — dar spejo išsikalbėti suimtas vyras, kurs norėjo Rusnę išgelbėti, ir atsidurė tamsiame rusyje giliai po pilies pamatais.

Likęs vienas, Brutenis užsimastė. Jo ausyse skambėjo to nežinomo vyro žodžiai: „Šianakt — pilies vartai — tildas.“

Kad iš lauko priešai pilį tankiai puolė jis tą gerai žino, bet dar buvo perjaunas numanyti visas žmonių klastas todėl iškart netikėjo apie išdavystę iš vidaus. Bet būtų padaręs baisią klaidą jeigu būtų nuėjęs gulti ir neapžiūrėjęs savo pilies padėties. Sargams kurie apie šitą girdėjo, uždraudė niekam neprasitarti ką patyrė, ir tie baimėje lauke nežinomos ateities.

Kada visai sutemo, Brutenis pasiryžo patyrinėti. Kadangi tik per vartus priešai gali ineiti, nusprendė atsargiai pasislėpęs laukti kas ateis pilies atidaryti.

Laukti daug nereikėjo. Apie vidurnaktį, kada užviespatavo ramuma ir tamsa, jis pajuto per kiemą ką tai einant. Ėjimas buvo toks lengvas-vogtinis, lyg katės,

iš ko tuoj suprato jog čia ne vyro eiseną, ir kad einama su blogu tikslu. Patamsė buvo sunku įžiūrėti kas buvo per esybę, kuri visai palengva, kaip tik lėtučiai galima, pradėjo atsukinėti iš vidaus užspres-tus storus balkius ant storių aržuolinių, variu apkaustytų vartų. Jau buvo pasiryžęs šokti prie niekadėjo ir nesakius žodžio smogti kardu, nežiurint kas čia būtų. Bet laukė iki patirs kad išdavikas tikrai ir pilnai savo pikta darbą varo, idant tada gautų pilniausią bausmę kokia už tai pridera. Tame savo vidujiniame susijaudinime, įsigiliniame mintyse apie tai kas čia dedasi, Brutenis nepajuto kaip valtis po valtės slinko į krantą pasalingi vikingai, Roriko atvesti, ir rinkosi arčiau pilies vartų.

Vartai ant savo storių užkabų atsidadė. ... Liko dar tildas nuleisti ir vikingai laimi. Juk pilyje visi sumigę, net nesapnuoja kas jų laukia. Per vartų tarpą Brutenis pamatė juodą esybę, kuri dirbo savo darbą neatsikvėpdama.

Kaip tik ta esybė prisiartinio prie vingio kuris suko ant savęs virves nuleidžiančias ir iškeliančias tildą, Rusnės kunigas prislinko prie jos ir sugriebė už abiejų rankų. Esybė aiktelėjo ir Brutenis pažino. ... Kaip tik patyrė kad tą išdavikišką darbą daro jo sesuo, baisios rustybės apimtas, sustvėręs ją už plaukų įsitēpė atgal per vartus, juos uždarė, ir buvo gatavas tēkst jį į akmenų sieną taip kad ištižtų. Bet jį jau buvo nualpus — Sigutė išgasties nualpo ir nežinojo kas su ja dedasi.

Užsitēpė ją aukštai ant pilies sienos ir ką pamatė: visas pakraštis iki piliai buvęs nustotas vyrų, kurie laukė atsidarant pilies vartų. ...

Kadangi jau buvo ruduo ir naktys ilgesnės, Rusnės kunigas ilgai stovėjo ant sienos, laukdamas iki ims brėkšti, priešams neišsiduodamas, o priešai vis tykojo kada galės įsiveržti į vidų.

Tuo laiku Sigutė atsipekėjo ir prabilo: — Broli, kodel tu mane taip kankini? ... Aš tik žaidžiau. ... Aš nieko pikto nemaniau. ... Taip ji norėjo apgausti savo brolių, supratęs kad jis susekė jos klastą.

Pajutęs ją atsipekėjus, Brutenis uždėjo ant jos sunkią savo koją kad neatsikeltų.

— Niekio pikto? O ko čia tie priešai jeigu tu nepažadėjai jų įleisti?

— Priešai? Aš apie juos nieko nežinau. ...

— Bet aš žinau!

— Žinai?! Tai ir žinok! — iššėlus at-rėžė mergiotė, patyrus kad jos piktas darbas sulaikytas ir kad Rorikas pilies nepa-imas. Ji smarkiai pasijudino ištukti iš po brolio sunkios kojos, bet jis dar labiau ją prispaudė. Ji dar didesnės pagiežos apimta suriko: — Laimė tavo, nes nuo šios nakties aš čia buviau buvus valdovė su Roriku!

— Tu, su Roriku, tuo plėšiku? Tai tu mirtį rengei?!

— Taip, nes man nusibodo tau vergauti ir tavęs klausyti!

— Nusibodo manęs klausyti? Ar nori

APIE VILNIŲ

(Tęsinys iš pereito num.)

1578 Lenkų karalius Steponas Batoris — jis buvo Vengras — atvažiavęs Vilniun įkuria akademiją, vėliau virtusią universitetu.

1580 Batoris priima Didžio Lietuvos Kunigaikščio vainiką ir kardą. Gregoriui Osciui už valstybės išdavimą nukirsta galva.

1581 Vysk. Protasevičius aikštėje degina protestantų išleistas knygas. Užpuolimas protestantų bažnyčios ir spaus-tuvės. (Protestantus Lietuvoje už-tarė Zigmantas Augustas ir juos la-bai praplatino Radzivilai.)

1582 Vilniuje įvedama Grigaliaus kalendo-rius.

1590 Zigmuntas III Vaza, Jezuitų globė-jas, paskelbia bažnytinę uniją (pra-džia Unitų).

1595 Vilnių išspausdinama pirmutinė Lie-tuviška knyga, Daukšos verstas ka-tekizmas.

1600 Magnatų Radzivilų ir Chodkevičių peštynės Vilniaus gatvėse del Zofijos Olelkovičaitės.

1604 Perkėlimas Šv. Kazimiero relikvijų.

1605 Šlėktai įsakyta mokėti miesto mokes-nius. Sekančių 50-ties metų bėgyje, Vladislavui IV ir jo broliui Jonui Ka-zimierui viešpataujant, penkis kartus Vilnių aplankė maras, badas—vieną kartą, ir dideli gaisrai keturis kartus. Del nevienodumo tikėjimo, mieste įvyko ir didelių studentų riaušių.

1655 Rugsėjo 10 dieną Rusai užėmė Vil-nių, baisiai apiplėšė, sunaikino ir iš-žudė daug gyventojų.

1657 Badas ir maras.

1661 Mykolas Pacas atima miestą iš Rusų, ir jų vadui Danieliui Mišackiui už žiaurų apsiėjimą su gyventojais nu-kerta galvą.

1678 Karalius Jonas III (Sobieskis) patvir-tina miesto privilegijas ir sulygina Vilnių su Krokuva.

1680 Studentai užpuola pravoslavų Šv Dvasios vienuolyną.

1698 Senatorių suvažiavimas.

eit pas Roriką?

— Visados, tik ne čia pelėt, nuo žmo-nių atskirta!

— Palauk iki prašvis, aš tave jam ati-duosiu!

Ir surišęs savo seserį, Brutenis laukė dienobrėškio. Tuo laiku girdėjo apačioje sienos, už vandens griovio kurs supo pilį, nerimaujančius vikingus, kurie jau pradėjo baimintis ar tik nebus suvilti.

Kada jau buvo galima žmones įžiūrėti, Brutenis atsistojo saugioje vietoje sienos viršuje, kad priešų vilyčios jo nepasiek-tų, ir užklausė jų:

— Ko čia laukiate, vyrai?

Rorikas, pamatęs patį Brutenį ir pa-jutęs kad jo visas prisiruosimas vėjais nu-to, pasijuto sugėdintas, bet atrėžė, dides-niam įžeidimui Rusnės valdovą, norėdamas įskiepyti jam kad tai darbas ne keno kito kaip jo paties sesers, apie kurios likimą Ro-rikas nežinojo:

— Tavo sesuo mus čia kvietė, pasiti-kėdama kad aš, paėmęs pilį, paimsiu ją už žmoną! Laimė tavo, bent šiuo tarpu, kad spėjai apsižiūrėti!

— Tai tu nori mano sesers? Te, imk ją! Ir skubėk šalintis iki mano žmonės ne-subudė!

Tuo laiku buvo dar labiau prašvitę, ir visi apačioje stovėję matė kaip Brutenis savo galingom rankom iškėlęs aukštai ore savo išdavikę seserį, trenkė žemyn į vikin-gus. Prasiskėtė vyrai į šalis ir mergina krito ant kieto, akmenais išgrysto kelio ir tuo baigėsi jos išdavystė savo tėvų garsios pilies.

Vikingai, susigėdę ir apvilti, pradėjo skubėti plaukti nuo Rusnės šalies.

Dabar Brutenis skubino paliuosuoti iš kalėjimo tą gerą nežinomą vyrą kurį vakar

MIESTAS PO VANDENIU

Afrikos pakrastyje tapo atrastas po vandeniu senoviškas miestas. Spėja kad tai yra garsus senovės Foinikų miestas vardu Kartagena. Jis tapo užtiktas neti-kėtai, laiveliu plaukiant Tuniso uoste. Ju-rų dugne pastebėta miesto liekanos. Jos yra netoli kranto ir aiškiai matomos. Tik sunkiausias darbas tai miestą nusausti, Be to tyrinėjimus sunku daryti, tik kiek iš paviršiaus gali prisiziūrėti. Matoti gat-vės, aikštės, budinkai. Matomai su laiku tas žemės kraštas nuslugo ir palengva van-duo užsėmė. Su laiku viskas bus smiltimis užkasta, nes jokios pagalbos nėra galima suteikti.

MYLĖK, LIETUVI

(Maironis)

Mylėk, Lietuvi, tą brangią žemę
Kame nuo amžių tėvai gyveno:
Čia tavo kunas sau maistą semia,
Čia irgi dvasiai atrasi peno.

Mylėk jos kalbą, senovės budą,
Jos girių kvapą, žaliasias pievas;
I jos dirvonus pasėjęs grūdą
Žinai jog vaisių palaimins Dievas.

Mylėk prabočių kapus garbingus,
Kur amžiais ilsis tėvynės suns!
Mylėk tuos amžius vargais garsingus,
Kurie išugdė Tautos Galiunus!

GANA TŲ TROŠKIMŲ

Gana tų troškimų, gana ir svajonių
Ką širdį viliojo tiek metų,
Jana, nebenoriu ilgų tų kelionių
Po svajų pasaulį taip platų.

Aš noriu čia žemėj surast sau kampelį,
Kampelį pilkosios vienatvės,
Kad čia nugalejęs kančias ir vargelį
Belaukčiau ramiai sau senatvės.

Gana man gyventi mirazais svajonių,
Gana su jais širdį raminti!
Aš noriu skirtos man laimūžės malonių
Nors vieną žiedelį nuskinti.

Aš noriu nuskinti nors vieną žiedelį
Ir karštai prie lupų priglausti,
Aš noriu sušvelnint kančias ir vargelį
Ir mirštant tų skausmų nejausti.

Jonas Morkunas.

liepė uždaryti kaip nepatikimą užklydėlį.

Kas buvo tas Roriko išdavikas? Jis buvo ne kas kitas kaip Danas vikingas, var-du Grimas. Šis vyras patyrė apie Roriką norą užvaldyti Rusnę, ir patyrė kaip ji bus lengva paimti, nes pilis bus išduota iš vi-daus, bet norėdamas išgelbėti pilį, o su ja ir viso tolimesnio Nemuno užvaldymą vi-kingais, skubiai išsiirė upe Minija į Rusnę duoti gandą apie pavojų. Grimas buvo vie-nas iš tų atėjusių „juodų vyrų“ iš bado ap-imtos savo tėvynės. Jis buvo gerai išgy-venęs dabartinių Gargždų srityje, paėmęs už žmoną gražią jauną Žemaitę, Vendrė vardu, kuriuoda labai mylėjosi. Vendrė bu-vo našlaitė, jos tėvai buvo nužudyti aname Danų užpuolime. Grimą ji pamilo kada tas išplėšė ją iš nagų vieno žiaurais savo viengėnio, kurs susigavęs norėjo ją išgė-dinti ir beveik buvo benužudęs už priešini-mąsi.

Daugelis vikingų, kaip ir Grimas, ge-rai įsigyvenę Žemaičių krašte pradėjo už-miršti savo tėviškę, ir nenorėjo kad kiti jų viengėniai atvykę jų naują kraštą plėštų ar užvaldytų, nes tada vėl ramybės nebus. Taigi Grimas, pasitaręs su Vendre, suma-nė užkirsti Rorikui kelią, kurs buvo pasiry-žęs pasidaryti Rusnės ir visos tos srities karaliuku.

Po to Rorikas dar darė įvairius žygius plačiais Baltijos pakraščiais, o 862 metais, kada Slavai išviję kitus Skandinavus patys negalėjo susitvarkyti ir kvietė variagus-vikingus pas save, Rorikas su broliais ten išsiskubino ir padarė iš Slavų žemės tą ką būtų padaręs iš Lietuvių-Parusių-Zemaičių šalies, jeigu būtų Rusnę užvaldęs.

Seka: Zubrys, Sigutės mylimasis

KAZITISKIS

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Miestelis kuris daug perkentė svetimos priespaudos ir vis dar kenčia

Iš senų laikų Kazitiškio miestelis rodė gyvą vaizdą, bet šiandien liudi kaip motina vienintelio sunaus netekus. Šiandien Kazitiškio miestelio puiki mūro bažnyčia, dviem bokštais žiūrėdama į savo motiną Lietuvą, nuskriausta, paniekinta žiaurių okupantų. Neklauso ji nesuprantamų atėjusių maldų, tik girdi vaitojimą suvargusių parapijonų.

Suminėsiu čia ką Kazitiškio miestelis yra matęs per savo gyvenimo laiką ir koks jis šiandien yra.

Senais laikais, kaip seneliai kalba, kur dabar stovi Kazitiškio miestelis toj vietoj buvo dideli miškai; miškai priklausė dvarponiui Mikulskui.

Iš kur tai atvykę vienuoliai įsteigė tame miške vienuolyną, pasistatė sau puikią bažnyčią (medinę), bet Rusų valdžiai uždraudus Lietuvišką spaudą ir Kazitiškio vienuolynas tapo uždarytas ir perdirbtas į Rusišką cerkvę. Vienuolynas vyriausis perdėtinis, iš didelio susigrauzimo, nuėjęs į mišką, dabar vadinamą Alenava, pasikorė. Kiti vienuoliai kas sau išvažinėjo kur kojos nešė ir akys vedė.

Tos srities gyventojai, jausdami sau del to skriaudą, ėmėsi darbo ir gavę leidimą statyti kitą bažnyčią, pastatė kitą, ne tokią kaip ta klostiorinė. Bet prieš Rusų-Japonų karą buvo antras nelaimingas įvykis: ir ši antra bažnyčia buvo uždaryta ir užginta buvo joje melstis. Laikui einant ji pradėjo puti ir griuti, vien tik paukščiai rado sau prieglaudą.

Bet Lietuviams spaudą atgavus, žmonėms buvo pavelyta eiti melstis į tą supuvusią, sulužiusią bažnyčią.

Miestelis stovi netoli geležinkelio einančio iš Vilniaus į Dinaburką. Per miestelį eina didelis vieškelis. Susisiekiama su kitais miesteliais: į Salaką 17 kilometrų, į Dukštus 13 kl., į Tauragnus 18 kl., į Ignaliną 16 kl. Iš abiejų pusių miestelio didelės balos ir durpynai. K. Noreika.

RHEUMATIZMU SERGANTIEMS

Dr. FOX'S Prescription nuo Rheumatizmo yra vaisiai Tabletų Formoj del gydymo iš vidaus. Jie pagelbės jums jeigu pradėsit naudoti kada dar nepervėlu. Iškirpti ši skelbima ir prisiųskite arba atsineškite į FOX MEDICINE COMPANY (Gerlach's Drug Store), po antrašu 12218 LORAIN AVE.

SPECIALIAI — šis skelbimas ir 50c duos jums \$1.50 vertės dėžutę FOX-TABLETS.

Šios gyduolės yra geros nuo Reumatizmo, Strėnų Gėlimo ir kitų skausmų ir gelimų.

Fox Medicine Company

12218 LORAIN AVE. CLEVELAND, OHIO

(Seniau buvo 1653 St. Clair Ave.)

LIETUVA

PER HAMBURGĄ

Moderninis, patogus ir kiti neviršijamas patarnavimas visose klasėse. Savaitiniai išplaukimai iš New Yorko. Patogus ir greitas geležinkelio susisiekimas iš Hamburgo.

VIDUTINĖS KAINOS.

Informacijų kreipkitės pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

839 Union Trust Bldg. Cleveland

STATYBA KAUNE
1932 METAIS

Pereitais metais Kauno miesto statybos komisija statybos darbams išdavė 1,160 leidimų. Naujų gyvenamųjų namų leista statyti 582; negyvenamųjų — 566; viešo naudojimo — 6; prekybos ir pramonės reikalingų — 6. Mūrinių namų pastatyta 269, medinių — 879. Gyvenamųjų mūrinių — 121; negyvenamųjų — 148. Gyvenamųjų medinių — 461; negyvenamųjų medinių — 418.

Pertaisyta 55 mūrinių namų ir 79 medinių. Pastatyti pereitais metais 514 litų.

Medinių namų statyba žymiai sumažėjo lyginant su 1932 metais.

Padidėjo ir biznio bei imonių skaičius. 1931 metais pradėjo veikti 13 naujų imonių, o 1932 m. — net 42.

Kaunas tvarkomas

Prie viešų darbų Kaune dirbė 1,800 darbininkų. Nors žiemos laikas, bet darbas varomas pilnu saiku. Didžiausi darbai dabar atliekami ties Alekso, Vytauto Didžiojo tiltu, Sančiuose ir Vilijampolėje.

Prie to šymet viengungiams Kauno vyrams duodama darbo miškuose, kur išsiųsta apie 100 vyrų. "L.A."

LINŲ PADĖTIS GERĖJANTI

Kaunas. — Gryžės iš užsienio žymus Lietuvos linų ir sėmenų eksportininkas Bernšteinas spaudai pareiškė kad linų prekyboj sustingimo laikotarpis jau pasibaigė.

Pasaulyj linų pareikalavimas didėja, tik, žinoma, tas pareikalavimas labai tolimas nuo linų aukso gėlynės kokia buvo 1927-1929 metais. "L.U."

Oskar Gensel
KAPAMS PAMINKLAI
Granito, Marmuro, Bronzos
Kapams akmenys nuo \$15 aukštyn.
17 metų patyrimo. Tūkstančiai patenkintų kustomerių.
6108-12 Lorain Ave.
EVergreen 0725 (25)

Tel. Endicott 1378
Dr. S. T. TAMOŠAITIS
(THOMAS)

LIETUVIS DENTISTAS
6902 Superior Ave.

Skersai gatvės nuo Lietuvių Salės.

J. J. LAZICKAS
JEWELER — RADIOS
6407 Superior Ave.
Prie E. 66th Street
—ENDicott 4638—

ŠVEDŲ
AMERIKOS
LINIJA

Is New Yorko į KLAIPĖDĄ
Per Gothenburgą
GREITA
KELIONĖ
į LIETUVĄ per ŠVEDIJĄ

"BALTAŠIS ŠVEDŲ LAIVY
"Baltasis Švedų Laivynas"
PIGIOS LAIVAKORTĖS

Išplaukiami iš New Yorko
Drottningholm Kovo 18 d.
Kungsholm Balandžio 1 d.
*GRIPSHOLM Balandžio 22 d.
*KUNGSHOLM Gegužės 8 d.
Drottningholm Gegužės 20 d.
*GRIPSHOLM Gegužės 27 d.
(*Lietuvių Ekskursijos)

Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į vietinį agentą.

SWEDISH AMERICAN LINE
21 State St. New York, N. Y.
Chicago, 181 N. Michigan Av.
Boston, Mass. 10 State St.
Detroit, Mich. 73 Monroe St.

KANADOS
NAUJIENOS

TORONTO, ONT.

NAUJO "DIRVOS" skaitytojų žodis. Laikas nuo laiko girėdavau ir žinojau kad Clevelande eina tautinis laikraštis "Dirva", bet vis negavau kaip reikia su ja susipažinti. Bet žmogus banguodamas gyvenimo bangose ne atgal bet pirmyn, kaip jieskai sau šiaip draugų, taip jieskai ir liuoslaikio kultūros draugų, ir kada susipažysti imi ir susidraugauji. Susipažinęs su vienu kitu "Dirvos" numeriu pamaciau kad "Dirva" yra ne partijinis darbo žmonių laikraštis, kuris nevarinėja jokių politikų, neužkrečia savo skaitytojus nei bolševizmu, nei keršto-neapikantos liga, kaip kiti laikraščiai stengiasi daryti. Tat pasirinkęs "Dirvą" kaip savo geriausią draugą stoju į "Dirvos" darbo artųjų eiles, siųsdamas savo metinę prenumeratą, ir laukis šio mielo kultūros liuoslaikio draugo kas šeštadienis atsilankant pas mane ir atnešant man įvairiausių žinių apie mylimą tėvynę Lietuvą ir iš plataus pasaulio gyvenimo. P. Motejunas.

IVAIRIOS ŽINIOS

Vasario 18 d. vietos Lietuvių šv. Jono Pašalpinė draugija surengė paminėjimą Lietuvos 15 metų nepriklausomybės. Programos buvo gana gražios, ir publikos atsilankė nemažai ir buvo patenkinti.

Tą patį vakarą mūsų Maskvos bernai surengė savo programą išjuokiant tikiybą ir katalikus. Mūsų raudonukai pasiryžę išnaikinti Lietuvių parapiją ir varo purviniausią darbą prieš katalikus. Toks jų nešvarus žygis pasiekė svetimačius tikinčiuosius žmones, ir tame vakare apsilanko vienas kitas svetimačių kunigas civiliniuose rūbuose pažiūrėti į Lietuvių komunistų "kultūros" darbus. Nepakęsdamas to-

čio purvino raudonukų darbo, Vengrų kunigas duoda žinią policijai kad imtų žygių tai sulaukyti. Nors tas jų vakaras nebuvo uždarytas, bet vietos svetimačiai kunigai pasiryžę pažiūrėti ar galima jau taip raudonukams pastatyti tikybą ant pajuokos.

Komunistai išsiganę ir darsiprotėję kad čia Kanada, o ne Rusija, ėmė rėkauti, įtarti kitus Lietuvius kad juos nekalbais skundžia valdžiai, nors tie jų programe nedalyvavo. Labai įtaria P. Vedeckį, ir ant J. Krasausko tiek išėjo kad imantų pasikėsintų jį nugalaboti. Jie visa gerklė rėkia kad kovoja prieš karus, kraujo praliejimą, o čia kaip vilkai saikstosi kur žmogų sukraujuoti.

Vasario 26 d. komunistai vėl surengė Maskvinio turinio koncertą ir pasiryžę "įtariamų" asmenų neįsileisti į salę. Na, bet buvo bandyta nueiti. Nukerštos, tuoj vienas komisaras kai vilkas pripuolė neįsileisti, rėkdamas kad tik draugijos nariai čia dalyvauja. Užklauskus kokios draugijos, atsakė, girdi, Sunų-Dukterų. Atsaciau, o aš ar ne narys? Komunistų lyderius Adomaitis nuleidžia akis. Bet pripuola dar raudonesnis, Straževičius, aiškindamas kad negalima čia katalikams eiti, ir norėjo Rusišką "brolybę" parodyti, bet pamatęs kad stovi valdiški "dėdės", tuomet nuleido nosis ir ėmė teisintis savo "nekaltybę" ir kultura, buk jie čia šviečiasi ir kitus šviečią, tik parapijonys jiems trukdą...

Visa jų "apšvieta" tai privilioti visus Lietuvius tarnauti Maskvai. Bet to Maskvos agentai nesulauks. Šalin komunistas iš Lietuvių kolonijos, šalin Maskvos agentai, kurie rengia keršto ir kumščio kraujuotas peštynes. Juozas.

K. STONIS

Didžiausia ir Gražiausia
LIETUVISKA VALGYKLA
6824 Superior Ave.
Taipgi užlaikau savą mėsinių
1310 Russell Road

SILVER'S FLORAL SHOPPE

Tel. END. 4932 1308 E. 68th Street

Randasi Lietuvių Banko Name
Gėlės Visokiems Reikalams
Specialės kainos LAIDOTUVIŲ darbui, taipgi specialiai pasidaruojame VESTUVĖMS. Mūsų VELYK& korsašai merginoms bus už žymiai nupigintą kainą.
JURGIS J. SIDABRAS, Savininkas

TIESIAI Į KLAIPĖDĄ

be persėdimo

METINĖ EKSKURSIJA
Į LIETUVĄ

Rengiama vadovybėje
Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjungos
GARLAIVIŲ

"BERLIN"

Išplauks iš New Yorko Gegužės 10 d.

Trečios Klasės Kainos:
Iš New Yorko į Klaipėdą \$ 92.00
Į Klaipėdą ir atgal 153.50
Pridedant Jung. Valst. Taksus.

Informacijų kreipkitės į

COSMOPOLITAN TRAVEL
SERVICE
J. AMBRAZIEJUS ir E.
RUDNIKAS, SAV., 163
Grand St., Brooklyn, N. Y.

"NAUJIENOS" 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
DRAUGAS PUBLISHING
CO., Inc., 2334 So. Oak
ley Ave., Chicago, Ill.

A. S. TREČIOKAS, 197
Adams St., Newark, N. J.

"DIRVA" 6820 Superior
Ave., Cleveland, Ohio.

JOHN SEKYS, 433 Park St.,
Harford, Conn.

PAUL MOLIS, 1730 — 24th
St., Detroit, Michigan.

P. BARTKEVICIUS, 678 No.
Main St., Montello, Mass.

J. J. URBAS, 187 Oak St.,
Lawrence, Mass.

J. ZEMANTAVSKAS, 130
Congress Avenue, Water-
bury, Conn.

A. VELECKIS, 503 South
Ave., Bridgeport, Conn.

C. J. WOSHNER, 1921 Car-
son St., S. Pittsburgh, Pa.

A. VARASIUS, 1200 Carson
St., 206 All Nations Bank
Bldg., Pittsburgh, Pa.

LITHUANIAN VIENYBĖ
PUBLISHING CO., 193
Grand St., Bklyn. N. Y.

Jeigu kenčiat nuo Piles, Fistulos ir kitų žarnos ligų, mes pasekmingsi išgydysim su yčiausiais mokslo metodais.

Atliekama be skausmo ir be sugaišinimo nuo darbo.
30 metų patyrimo. Ofiso valandos nuo 10 iki 4.
Telefonas GARfield 0631.

EUCLID RECTAL CLINIC

Alhambra Theatre Building
Euclid Avenue prie E. 105 St.

DOVANAI!

Mes duosime visiškai dovanai puikią Fountain Pen. Ir be jokių kaštų išdrosime jūsų vardą ir pavardę įtą rašomą plunksną. Jūs gausit tą plunksną dovanai jeigu duosit mums skalbti savo namų skalbinius. Mes atliekame labai gerai darbą ir imame mažiau negu kitos skalbyklos. Tik parašykite arba patefonuokit MELrose 1060 arba MELrose 1061.

Paminėkit šį laikraštį.
Musų kainą už 12 svarų skalbinių tikrai 60 centų. Kožnas svaras viršaus to tikrai po 5 centus. Prie to mes atliekame pilniausį skalbyklos patarnavimą.

MOTHER'S LAUNDRY

4510-12 Clark Avenue Cleveland, O.

NIKODEMAS A. WILKELIS

(Neverauskas)

Licensed Funeral Director

Visiems gerai žinomas jaunas Lietuvis atidarė savo modernią laidotuvių vietą

WILKELIS FUNERAL HOME

6522 Superior Avenue

NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME Veltu.

Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienok mūsų patarnavimas, užjautas, simpatija ir prielankumas yra visiems lygus, be tsizvelgimo į kaštus.

Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais moderniškas.

HEnderson 9292

REIKALAJS VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale bile Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirmiau šaukit mus negu ugniagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

6606 SUPERIOR AVE. HEnderson 6729

MRS. A. JAKUBS

(A. JAKUBAUSKIENĖ)

Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti mūsų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitas ir geresnis patarnavimas už kitų. Vėžimai ligo-nių pervežimui į ir iš ligo-nučių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina laidotuviams, visos lėšos \$150 ir aukštn be apribojimo. Reikalų telefonuokit.

6621 Edna Avenue ENDicott 1763

LIETUVIAI!

Važiukit Tiesiai į Klaipėdą

SU

DIDELE VASARINE EKSKURSIJA

LAIVU

S. S. FREDERIK VIII

IŠ NEW YORKO BIRŽELIO 3, 1933

LAIVAKORČIŲ KAINOS:

I vieną pusę

I abi pusi

Trečia klesla \$92.00 \$153.50

Turistine klesla 111.50 187.00

Kabinine klesla (minimum) 132.50 245.00

— Taksai reikia primokėti —

Del platesnių informacijų, užsakymų ir laivakorčių kreipkitės pas mūsų agentus:

Cosmopolitan Travel Service, J. Ambraziejus ir E. Rudnikas, Sav. 168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Atlantic Travel Service, K. Sidabras, Prop. 342 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Bartkevičius, Pr., 678 N. Main St., Montello, Mass.

DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

Molis, P., 1730 — 24th Street, Detroit, Mich.

Naujienos, 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Trečiokas, A. S., 197 Adams Street, Newark, N. J.

Urbas, J. J., 187 Oak Street, Lawrence, Mass.

Varasius, A., South 12th and Carson Streets, Pittsburgh, Pa.

Vienybė, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Washner, C. J., 1921 Carson Avenue, Pittsburgh, Pa.

Žemantavskas, J., 130 Congress Avenue, Waterbury, Conn. arba pas vietinį autorizotą agentą.

A R B A

Scandinavian-American Line

27 Whitehall St. 248 Washington St. 130 N. LaSalle St.
New York, N. Y. Boston, Mass. Chicago, Ill.

Važiuosit Lietuvon?

Butinai kreipkitės į savą — seną patikėtiną Lietuviską — įstaigą.

"DIRVOS" AGENTURA

6820 Superior Ave. Cleveland, O. Atdara iki 7 vak.

